

van DODONAEUS aanwijzen, zoo FOPPENS in de Bibliotheca Belgica en BROECKX in zijn: „Essai sur l'histoire de la médecine belge”, heeft VAN MEERBEECK het toch noodig gevonden om in zijn biographie de gronden aan te geven, waarom Mechelen als de geboorteplaats moet worden aangemerkt. Te meer daar een zoo nauwgezet schrijver als HALLER, afgaande op een verkeerde duiding van GABBEMA, DODONAEUS in Friesland het levenslicht laat zien, een meening, door SPRENGEL van HALLER overgenomen. VAN MEERBEECK wijst dan in de eerste plaats op het getuigenis van DODONAEUS zelf, die als titel van zijn eerste werk gaf: „Cosmographica in astronomiam et geographiam isagoge, per REMBERTUM DODONAEUM MALINATEM medicum et mathematicum”. In zijn latere werken noemt hij zich niet meer: MALINOIS” geboortig van Mechelen, maar Mechliniensis medicus: medicyn der stad van Mechelen. Zijn zoon komt dit getuigenis versterken, door op den grafsteen te Leiden achter zijns vaders naam het woord Machlin. te doen beitelen. Ten derde noemt VAN MEERBEECK verschillende tijdgenooten van DODONAEUS, o. a. SCHENKIUS, SUFFRIDUS PETRUS, MEURSIUS en anderen, die allen in hun werken, verschenen tusschen de jaren 1598 en 1620, de stad Mechelen als zijn geboorteplaats aanduiden. Mij dunkt dat deze bewijzen, vooral het getuigenis van zijn eigen zoon, ons voldoende recht geven, ook al is zijn geboorte-akte niet meer te vinden in het archief te Mechelen, om deze stad als de geboorteplaats van DODONAEUS te handhaven.

DE LINT.

II.

Naar aanleiding van de gestelde vraag in dit *Tijdschrift* van 7 Juli jl. bldz. 114 over de geboorteplaats van DODONAEUS, diene het volgende.

Dat DODONAEUS te Mechelen het levenslicht zou hebben aanschouwd wordt tot op heden door geen enkel historisch bewijs uit zijn tijd bevestigd. Daarom komt het mij niet juist voor, die opvatting zonder het minste voorbehoud te verkondigen.

Daartegenover staat de bewering, dat DODONAEUS te Leeuwarden zou zijn geboren. Die meening wordt gedocumenteerd door een inscriptie in het oorspronkelijk inschrijvings-register van de leerlingen der Leuvense hoogeschool loopende over de jaren 1529—1569, waarin DODONAEUS dato 9 Augustus 1531 als herkomstig van Leeuwarden staat ingeschreven. Hoe uiterst waardevol deze laatste aanwijzing ook moge zijn, toch lijkt het mij niet raadzaam, om daarop alleen reeds een afdoende beslissing te baseeren.

Zoodoende kwam het mij het meest voorzichtig voor, de kwestie over zijn geboorteplaats voorhands als „. . . nog steeds niet met zekerheid uitgemaakt . . .” voor te stellen.

Voor een meer uitvoerige uiteenzetting wordt verwezen naar *De Amsterdammer* van Zaterdag 28 Juli a. k..

F. W. T. HUNGER.

VOORZIENING VAN BENZINE, PAARDENVOEDER, KOLEN EN FIETSBANDEN.

Ieder, die in het laatste *Tijdschrift*, heeft gelezen wat collega SIKKEL schrijft over zijn bemoeiingen in zake: benzine, fietsbanden, paardenvoer, kolen, ja wat niet al! moet met diepe bewondering vervuld zijn voor den man, die zóó zijn tijd en moeite geeft voor het welzijn van ons dokters. Het getuigt van een bewonderenswaardige werkkraft en opofferingszin, dat iemand nog bij zijn praktijk een dergelijke zware taak zóó weet te vervullen.

Wij mogen hem wel dubbel en dwars dankbaar zijn. Ik zou die dankbaarheid wel gaarne toonen ook en ik geloof, dat wij dat het beste zouden kunnen doen door hem zijn zich steeds verzwarende taak, zooveel dat in onze macht staat, te helpen verlichten.

Collega SIKKEL spreekt van geld, dat hij noodig heeft. Mij dunkt, laten wij dat samen opbrengen, dat is al wel het minste wat wij kunnen doen om onze dank-

baarheid te toonen. Laten wij de kas van de Maatschappij daarmee niet bezwaren. Bovendien kunnen dan niet-leden van de Maatschappij ook bijdragen voor het werk, waarvan ook zij voordeel trekken. Ik twijfel niet of zij doen dat graag.

Wil de hoofdbestuurder-penningmeester voor dat doel giften in ontvangst nemen? Wie geeft er?

Groningen, 21 Juli 1917.

A. A. BOONACKER.

BERICHTEN.

BUITENLAND.

NEW-YORK. — **Het salvarsaan-vraagstuk.** De commissie voor openbare gezondheid der Academie voor Geneeskunde te New-York heeft een motie aangenomen, waarin het Congres wordt aangespoord om maatregelen te nemen, ten einde salvarsaan of iets wat daarmee gelijk staat, aan de geneeskundigen te verschaffen. Het patent, dat aan het salvarsaan is verleend, belet, dat Amerikaansche laboratoria dit middel bereiden en is, volgens de commissie, daarom in strijd met de gezondheidsbelangen des lands. Een commissie uit de American Med. Association verzocht het Congres, het patent — dat nu toch niet in werking is — te schorsen of op te heffen.

The New-York Med. Journ. herinnert er aan, dat de Engelsche en Fransche regeeringen in dezelfde omstandigheden vergunningen hebben verleend om salvarsaan te bereiden, op voorwaarde, dat de vergunninghouders opgave zouden doen van de hoeveelheid door hen vervaardigd salvarsaan, vermoedelijk om na den oorlog een overeenkomstige vergoeding te kunnen aanbieden aan de eigenaars van het patent. In verschillende landen zijn sedert „salvarsaanen” bereid onder verschillende namen: in Frankrijk Galyl, in Engeland Kharsivan, in Canada Diarsenol, in Japan Arsaminol. Reeds in 1915 hebben de Amerikaansche vertegenwoordigers van het patent uit menschlievendheid er in toegestemd, dat het Amerikaansche praeparat, Arsenobenzol, zou worden vervaardigd en verkocht. Dit was intusschen moeilijker dan men had voorzien, onder meer door het gebrek aan koolteerproducten. De Amerikaansche vertegenwoordigers van de Farbwerke te Höchst hebben thans bekend gemaakt, dat zij een laboratorium oprichten, waardoor binnen twee maanden salvarsaan kan worden geleverd en wel waarschijnlijk goedkooper dan vóór den oorlog, omdat de 30 pCt. inkomende rechten nu vervallen. Ook zijn zij bereid tegen de kostende prijs al het salvarsaan te leveren, dat de regeering noodig heeft, en willen zij, desgewenscht, de regeering toestaan, van hun laboratoria en bereidingswijzen gebruik te maken.

— **Verslaafdheid aan bedwelmende middelen door den oorlog.** *The New-York Med. Journ.* waarschuwt voor het gevaar dat nu op zijn beurt de Amerikaansche soldaten bedreigt, om aan bedwelmende middelen verslaafd te geraken. De legers worden gevolgd door allerlei mannelijk en vrouwelijk gespuis, en de uitgeputte en ontzenuwde soldaat, die uit de loopgraven komt, wordt gemakkelijk verleid om zijn toevlucht te zoeken bij een pilletje of een snuifje. Ook zijn vele verpleegsters al te spoedig geneigd, morfine te verstrekken aan de mannen, die, gewond of door gassen vergiftigd, naar rust verlangen. In sommige omstandigheden is het onmogelijk, de morfine te sparen. Na den slag bij Jutland kregen alle gewonden 40 mgr. morfine, omdat het aantal artsen niet toereikend was om den mannen vlug genoeg hulp te verleen. Maar het spuitje mag nooit routinewerk worden, en de sluikhandel in die gevaarlijke middelen moet met kracht worden tegengegaan.

— **Het verslag der poliomyelitis-commissie.** — Het onderzoek naar aanleiding van de groote epidemie van kinderverlamming heeft niet veel nieuws opgeleverd. De commissie is van oordeel, dat de ziekte door persoonlijke aanraking wordt overgebracht, en wel voornamelijk door lichte gevallen, die geen verdenking wekken. Zij ontwikkelt zich gewoonlijk binnen drie tot tien dagen na de besmetting. Goede